

ปัจจัยพึงประสงค์การจัดการสาธารณสุขสร้างสรรค์ทางดัชนีพัฒนา
มนุษย์อยู่ดีมีสุขของคนรุ่นอัลฟา กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข*
Desirable Factors for Creative Public Management on Human Well-
being Index of Alpha Generation, Department of Mental Health,
Ministry of Public Health

ดวงกมล พลศิริพิพัฒน์

Duangkamon Ponsiripipat

ชยุต ภวานันท์กุล

Shayut Pavapanunkul

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suansunandha Rajabhat University, Thailand.

E-mail: Ponsiripipat@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลสภาพการณ์ปัจจุบันเพื่อเป็นปัจจัยพึงประสงค์และนำไปสร้างเป็นรูปแบบวิสัยทัศน์การจัดการสาธารณสุขสร้างสรรค์ทางดัชนีพัฒนามนุษย์อยู่ดีมีสุขของคนรุ่นอัลฟา โดยตามหลักทฤษฎีการวิจัยอนาคตด้วยเทคนิคเดลฟาย สุ่มฉันทมติที่จะได้จากผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ทางดัชนีพัฒนามนุษย์อยู่ดีมีสุขของคนรุ่นอัลฟา จากภาครัฐและเอกชน จำนวนทั้งหมด 17 คน ตามเกณฑ์ของ ธาเมิส ที. แมคมิลเลน อัลเลน อี. อีวีย์ และเมย์ แบรดฟอร์ด อีวีย์ โดยวิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ฉันทมติของข้อมูลใช้การวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถาม สถิติเชิงพรรณนา มัชฌิมค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยพึงประสงค์ 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยอัตวิสัย ประกอบด้วย คิดให้เป็น คิดที่มีประโยชน์ คิดเชิงบวก และคิดเสริมสร้าง ปัจจัยภาวะวิสัย ประกอบด้วย การปรับตัว การเรียนรู้ การรู้เท่าทัน และการเพิ่มความสุข ทั้งนี้โดยการนำ 2 ปัจจัยข้างต้นมาสร้างรูปแบบวิสัยทัศน์การจัดการสาธารณสุขสร้างสรรค์ทางดัชนีพัฒนามนุษย์อยู่ดีมีสุขให้เป็นรูปธรรม

คำสำคัญ : การจัดการสาธารณสุขสร้างสรรค์, ดัชนีพัฒนามนุษย์อยู่ดีมีสุข, คนรุ่นอัลฟา

* Received 10 January 2021; Revised 4 March 2021; Accepted 13 May 2021

Abstract

This research aimed to study and collect data in the current situation to identify the desirable factors to create a visionary model of creative public management relating to the well-being human development index of generation alpha, According to the future research theory method of using the Delphi technique approach to consensus of public and private experts on strategy for generation alpha's well-being human development, 17 persons in total were selected by the Thomas T. Macmillan criteria (1971) and Allen E Ivey and Mary Bradford Ivey (2008), obtained by the purposive sampling. Consensus data were collected from in-depth interviews and questionnaires, analyzed by the descriptive statistics including median and interquartile range (IR).

The research results were found as follows; The findings revealed that the two desirable factors: subjective factors consisted of thoughtful thinking, useful thinking, positive thinking and empowering thinking, and objective factors, consisted of adaptation, learning, awareness, and increasing happiness. This is by taking the above two factors. Let's create a concrete vision for creative public management through the Human Well-being Index.

Keywords: Creative Public Management, Well-being Human Development Index, Generation Alpha

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2560 ถือเป็นปีเริ่มต้นการขับเคลื่อนประเทศภายใต้โมเดลประเทศไทย 4.0 ซึ่งจะนำพาประเทศไทยหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำของ ความมั่งคั่ง และกับดักความไม่สมดุลในการพัฒนา พร้อมๆ กับการเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ “ประเทศโลกที่หนึ่ง” ที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีได้วางไว้โดยกำหนดเป้าหมายใน 4 มิติ คือ ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจเป็นระบบเศรษฐกิจที่เน้น สร้างมูลค่าความอยู่ดีมีสุขทางสังคมเป็นสังคมที่เดินไปด้วยกันไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง การยกระดับคุณภาพมนุษย์ด้วยการพัฒนาคนให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21” ควบคู่ไป กับการเป็น “คนไทย 4.0 ในโลกที่หนึ่ง” และการรักษาสันติภาพเป็นสังคมน่าอยู่ควบคู่กับการ เป็นสังคมคาร์บอนต่ำอย่างเต็มรูปแบบ (คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ, 2561; สำนัก เลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2562) ในการทำงานที่จะทำให้ประเทศไทยและคนไทยที่จะมีบทบาทใน อนาคตของประเทศต่อไป เช่นเดียวกับที่กำลังเป็นปรากฏการณ์ไปทั่วโลกก็คือ คนไทยรุ่นอัลฟา Alpha หรือ Alfa ได้แก่ คนไทยที่จัดอยู่ในกลุ่มตั้งแต่แรกเกิดถึงเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น (แรกเกิด-15 ปี)

ซึ่งยึดถือตามแนวคิดนี้ มีนักวิชาการให้ความสำคัญกับคนรุ่นอัลฟา คือ คนที่เกิดมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 - 2568 (ค.ศ. 2010 - 2025) ตามแนวคิดของผู้ริเริ่ม คือ แมคครินเดิล (McCrindle) งานวิจัยของนาگیและคอลซี (Nagy Kölcsey, 2017) พบว่า ในยุคของโลกที่การรับข่าวสารต้องมีการกลั่นกรองข้อมูลแทนจะเป็นยุคของโลกแห่งข่าวสารที่ขยายตัว แต่กลับกลายเป็นโลกของข่าวสารมีอย่างจำกัด จึงต้องเรียนรู้ความเป็นไปของคนรุ่นที่จะมีบทบาทในอนาคตซึ่งเป็นศาสตร์ (Science) มากกว่าจะคิด เป็นเพียงการจัดการหรือการตลาด (Management or Marketing) ประกอบกับรายงานการพัฒนาเด็กและเยาวชนประจำปี พ.ศ. 2560 ของ กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามรายงานเปิดเผยในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2561 พบว่า เด็กช่วงวัย 6 - 12 ปี เป็นช่วงวัยเรียน มีการพัฒนาทางสติปัญญา (IQ) หรือความสามารถทางสติปัญญายังอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์และความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) แม้ยังอยู่ในระดับเกณฑ์ปกติขึ้นไปก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาช่วงวัยอายุที่เริ่มสูงขึ้น เด็กวัย 13 - 17 ปี เข้าสู่การเป็นวัยรุ่นกับพบว่ามีปัญหาจากการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อออนไลน์ที่ไม่เหมาะสม จนเกิดปัญหาการติดเกมส์และพนันออนไลน์ จนนำมาสู่ปัญหาการฆ่าตัวตาย ความเสี่ยงจากโรคซึมเศร้าที่พบอยู่ในช่วงอายุ 10 - 19 ปีมีจำนวนเพิ่มขึ้น จนทำให้เกิดปัญหาต่อระบบการคิด

การขับเคลื่อนไปสู่ประเทศไทย 4.0 ได้นั้น สิ่งสำคัญก็คือเตรียมคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21 หรือคน 4.0 และช่วงวัยสำคัญ คือ การบ่มเพาะให้คนไทยรุ่นอัลฟา (Alpha or Alfa) ดังกล่าว ให้มีปัญญาเฉียบแหลม (Head) มีทักษะที่เห็นผล (Hand) มีสุขภาพที่แข็งแรง (Health) และมีจิตใจที่งดงาม (Heart) ซึ่งถือเป็นภารกิจสำคัญของทุกภาคส่วนในประเทศไทยที่ต้องให้ความสนใจ รวมทั้งภาคสาธารณสุขในการที่จะพัฒนาคนไทยรุ่นนี้ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ผ่านโมเดล “สาธารณสุขไทย 4.0” ที่มีความสอดคล้องกับโมเดลประเทศไทย 4.0 ซึ่งการรู้เท่าทันสังคมโลกที่ต้องเผชิญจากภัย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ภัยการเรียนรู้เท่าทันดิจิทัล 2) ภัยจากสังคม 3) ภัยจากโลก เช่น เห็นได้ชัดกรณีโรคระบาด COVID-19 ภาวะโลกร้อน และสิ่งแวดล้อม 4) ภัยจากโทรศัพท์มือถือ และ 5) ภัยจากการต้องเรียนรู้เพื่อการทำงานในอนาคตที่ต่างจากปัจจุบันโดยสิ้นเชิง (ABC NEWS Radio, 2020)

ด้วยเหตุนี้ การทำความเข้าใจหรือรู้จักคนรุ่นอัลฟาให้ลึกซึ้งขึ้นจึงกำลังเป็นที่สนใจศึกษาอย่างมาก ทั่วโลก โดยเฉพาะการพยายามหาปัจจัยที่เสมือนตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุขเพื่อพัฒนาคนรุ่นอัลฟาอย่างมาก (Inhorn & Smith-Hefner, 2020; Cuzzocrea, 2019; ญูเบศรี สมุทรจักร, กมลชนก ขำสุวรรณ และกัญญาพร สุทธิเกษม, 2563; Schawbel, 2019) ด้วยเหตุนี้เพื่อให้สอดคล้อง ผู้วิจัยขอนำแนวคิดของ อมาตยา เซน (Sen, 2000: 17) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการใช้ดัชนีการพัฒนามนุษย์มาวัดการจัดการภาครัฐนั้นเป็นการวัดที่เห็นพัฒนาการของมนุษย์เป็นแนวคิดเสมือนให้แสงสว่างแก่แนวทางการจัดการที่จะก่อมรรคผลในทางปฏิบัติแตกต่างจากการวัดอื่นๆ ที่เสมือนตาบอดหรือตาฝ้าฟางต่อสังคมชีวิตของมนุษย์อย่างการวัดด้วยรายได้

ประชาชาติ ซึ่งเป็นเพียง GNP พัฒนาเชิงวิชาการ และมองเพียงทางเลือกเดียวของการพัฒนาชีวิตมนุษย์เท่านั้น คือ มองมิติทางเศรษฐกิจรายได้หรือเชิงเศรษฐศาสตร์เป็นสำคัญ ส่งผลให้ปัจจุบันจึงเริ่มมีการศึกษาในปี ค.ศ.1990 ดัชนีการพัฒนามนุษย์ทางความอยู่ดีมีสุข โดยองค์การสหประชาชาติเพื่อการพัฒนา (The United Nations Development Program: UNDP) และด้วยแนวคิดของ เคเซอร์ นัมเกล วังชุก (His Majesty King Jigme Khesar Namgyel Wangchuck) แห่งประเทศภูฏาน จนเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกและถูกนำมาใช้ทางด้านความสุขประชาชาติ (Gross National Happiness: GNH) เพื่อสร้างดัชนีความสุขประชาชาติที่แสดงให้เห็นกับดัชนีพัฒนามนุษย์อยู่ดีมีสุขได้ดี โดยเฉพาะคนรุ่น อัลฟาที่ต้องปรับตัวรับกับสังคมดิจิทัล ที่เรียกว่า สังคม 5.0 เพื่อบรรลุยุทธศาสตร์เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งในแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ภายใต้โมเดลประเทศไทย 4.0 ก็ได้นำมาเป็นเป้าหมายไว้เช่นกันด้วย จึงได้พัฒนาดัชนีพัฒนามนุษย์อยู่ดีมีสุขเพื่อสู่ดัชนีความสุขประชาชาติ (Gross National Happiness: GNP) (Streeten, Burki, Ul-Haq, Hicks & Stewart, 1981; Haq, 1999; Luchters & Menkhoff, 2000)

ดังนั้น จากเหตุผลที่กล่าวอ้างมาทั้งหมด ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่ต้องศึกษาปัจจัยพึงประสงค์และนำไปสร้างรูปแบบวิถีทัศน์การจัดการสาธารณสุขสร้างสรรค์ทางดัชนีพัฒนามนุษย์อยู่ดีมีสุขของคนรุ่นอัลฟา เพื่อส่งเสริมแผนพัฒนาสุขภาพจิตแห่งชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ของกรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุขให้เป็นมรรคผลและส่งเสริมประสิทธิภาพของแผนพัฒนาที่มีอยู่เดิมให้ดียิ่งขึ้น ในการมีสุขภาพที่ดีทั้งสุขภาพกาย จิตใจและความเป็นอยู่ที่ดี อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพการจัดการที่เป็นรูปธรรมมากขึ้นด้วยภาครัฐในการตอบสนองพัฒนาการของมนุษย์ในการเตรียมการตอบสนองความต้องการและเตรียมการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เพื่อรวมการพัฒนาประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลสภาพการณ์ปัจจุบันเป็นปัจจัยพึงประสงค์การจัดการสาธารณสุขสร้างสรรค์ทางดัชนีพัฒนามนุษย์อยู่ดีมีสุขของคนรุ่นอัลฟา กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การวิจัยแบบเทคนิคเดลฟายเป็นการวิจัยอนาคต หรืออนาคตศาสตร์ โดยมุ่งเน้นการศึกษาวิจัยเชิงลึกเพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับอนาคตได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งวิธีการวิจัยเพื่อพยากรณ์ภาพในอนาคตที่สำคัญมีอยู่ 3 วิธี ได้แก่ 1) การคาดการณ์แนวโน้ม 2) การเขียนภาพในอนาคต และ 3) การปรึกษาผู้อื่น ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 17 ท่าน ตามเกณฑ์ธามิส ที. แมคมิลแลน (Macmillan, 1971) แมรีแบรดฟอร์ด ไอวีย์ และอัลเลน อี. ไอวีย์ (Ivey & Ivey, 2008) ตามความเกี่ยวข้องกับการจัดการสาธารณสุขชนสร้างสรรค์ทางดัชนีพัฒนามนุษย์อยู่ดีมีสุขของคนรุ่นอัลฟา กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารทำหน้าที่กำหนดนโยบายในการพัฒนากลุ่มเด็กวัยเรียนถึงวัยรุ่นให้มีพัฒนาการทั้งทางด้านสุขภาพจิต ให้มีความสมบูรณ์เพื่อเป็นคนไทย 4.0 สอดรับกับยุทธศาสตร์ชาติทางด้านสาธารณสุขและความมั่นคง จำนวน 5 คน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อค้นพบจากกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย (1) นพ. เกียรติภูมิ วงศ์รจิต ปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2) นพ.ม.ล. สมชาย จักรพันธุ์ ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการสาธารณสุข และที่ปรึกษาอธิบดีกรมสุขภาพจิต (3) พล.อ. บรรพต พูลเพียร ที่ปรึกษาเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ สมช. (4) พล.ท. ไพโรจน์ คำชุม ผู้อำนวยการสำนักบูรณาการและขับเคลื่อนการปฏิบัติงาน กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (5) พล.ท. ธีรพงษ์ เพราแก้ว ผู้ช่วยนายทหารฝ่ายเสนาธิการประจำรองผู้บัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบกไทย กลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิทำหน้าที่บรรยายวิชาการในการพัฒนา จำนวน 6 คน และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติทำหน้าที่บริการ จำนวน 6 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการศึกษาวิจัยปัจจัยพึงประสงค์การจัดการสาธารณสุขชนสร้างสรรค์ทางดัชนีพัฒนามนุษย์ อยู่ดีมีสุขของคนรุ่นอัลฟา กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข เพื่อรองรับตามนโยบายสาธารณะการพัฒนาคนรุ่นวัยเรียนและวัยรุ่น (Generation Alpha) ของกรมสุขภาพจิต ดำเนินการตามเทคนิคเดลฟาย ดังนี้

แบบสัมภาษณ์รอบที่ 1 แบบสอบถามปลายเปิด (Opened End) เป็นการถามคำถามอย่างกว้างๆ ให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาของการวิจัย เพื่อรวบรวมความคิดเห็นจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามที่คัดเลือกไว้ ซึ่งผู้วิจัย สร้างกรอบคำถามในแบบสอบถามรอบที่ 1 โดยการนำกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรม นำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

แบบสัมภาษณ์รอบที่ 2 และรอบที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Closed End) เป็นการสังเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกในรอบที่ 1 ซึ่งนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อหาฉันทมติของ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในปัจจัยพึงประสงค์ที่สามารถนำไปสร้างเป็นรูปแบบวิถีชีวิตจัดการสาธารณสุขสร้างสรรค์ทางดัชนีพัฒนามนุษย์ อยู่ดีมีสุขของคนรุ่นอัลฟา เพื่อส่งเสริมแผนพัฒนาสุขภาพจิตแห่งชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และบรรลุผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เช่นกัน ซึ่งผลของการแสดงฉันทามติในรอบที่ 2 ก็ได้นำไปสู่การยืนยันฉันทามติในรอบที่ 3 ด้วยแบบสอบถามในรอบที่ 2 อาจมีการปรับเปลี่ยนตามฉันทามติที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญตอบในแบบสอบถามรอบที่ 2

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอรับหนังสือจากคณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามรอบที่ 1 โดยใช้ในการสัมภาษณ์ตัวต่อตัวแบบเห็นหน้า เพื่อทำการวิเคราะห์คำตอบโดยละเอียดและนำมาสังเคราะห์เป็นประเด็นต่างๆ เพื่อกำหนดกรอบของคำถามในรอบที่ 2
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามรอบที่ 2 โดยกำหนดเวลาในการทดสอบด้วยแบบสอบถามแบบตัวต่อตัวเห็นหน้า ณ ที่ทำงานของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และออนไลน์สำหรับผู้ไม่สะดวกให้เข้าพบเนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) เพื่อทำการวิเคราะห์หาคำคมัยฐาน และค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ เพื่อพัฒนาเป็นข้อคำถามในรอบที่ 3
4. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามรอบที่ 3 ทำการเก็บรวบรวมตามวิธีเดียวกันกับรอบที่ 2 เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลยืนยันฉันทามติของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
5. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบที่ได้รับจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถามในแต่ละรอบอย่างละเอียด โดยก่อนเริ่มในรอบต่อไปก็จะให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญร่วมพิจารณาแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ โดยเฉพาะในรอบที่ 1 ก่อนจะสร้างเป็นแบบสอบถามในรอบที่ 2 ก่อนสร้างเป็นแบบสอบถามจริงในรอบที่ 2 เมื่อได้ความถูกต้องและสมบูรณ์แล้วจึงจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ มัธยฐาน (Median) และพิจารณาความสอดคล้องของข้อมูลด้วยการคำนวณค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ หรือ Interquartile Range (IR) โดยนำมาวิเคราะห์ในโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

ผลการวิจัย

ปัจจัยพึงประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบวิถีชีวิตจัดการสาธารณสุขสร้างสรรค์ทางดัชนีพัฒนามนุษย์ อยู่ดีมีสุขของคนรุ่นอัลฟา กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

1) ส่วนโครงสร้างของปัจจัยพึงประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบวิถีทัศนัยการจัดการ
สาธารณชนสร้างสรรค์ทางดัชนีพัฒนามนุษย์อยู่ดีมีสุขของคนรุ่นอัลฟา กรมสุขภาพจิต
กระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วย 2 โครงสร้าง คือ ปัจจัยพึงประสงค์อัติวิสัย และปัจจัยพึง
ประสงค์ภาวะวิสัย

ส่วนที่ 1 ปัจจัยพึงประสงค์อัติวิสัย

(1) คิดให้เป็น ได้แก่

(1.1) คิดให้มีความหวังและกำลังใจต่อตัวเองและคนรอบข้าง

(1.2) คิดให้มีแผนการนำชีวิตไปข้างหน้า

(1.3) คิดสอนและเตือนตัวเอง การทนความลำบากจะนำสู่อนาคตที่ดีขึ้น

(1.4) คิดค้นหาจุดอ่อน จุดแข็ง เพื่อพัฒนาตนเองให้เหมาะกับบริบททาง

สังคม วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ไทย

(2) คิดที่มีประโยชน์

(2.1) คิดให้มีความยืดหยุ่นไม่ยึดติด ยอมรับการเปลี่ยนแปลง และการแก้ไข
ปัญหาอย่าง มีเหตุผล ไม่เอาตัวเองเป็นที่ตั้ง

(2.2) เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อการเปลี่ยนแปลงตัวเอง สร้างความชื่นชอบตัวเองใน
มุมมองใหม่ๆ

(2.3) กำหนดสิ่งที่ตั้งใจและต้องการให้สำเร็จ เพื่อสร้างความรู้สึที่ดีๆ ให้ตัวเอง
ทุกวัน

(2.4) คิดแบ่งปันแลกเปลี่ยนความคิดตัวเองกับคนรอบข้างจนถึงเผยแพร่สู่
สังคม

(3) คิดเชิงบวก

(3.1) คิดสร้างทักษะการใช้เสียงหัวเราะ และอารมณ์ขันเมื่อเผชิญภาวะวิสัย
ร้ายแรง

(3.2) คิดให้มีความสอดคล้องทั้งเป้าหมายและการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ
สุขภาพกาย สุขภาพจิต และลดทอนจิตเวช

(3.3) คิดสร้างทักษะ ฝึกหาทางออก แก้ไขเพื่อสำรองไว้ใช้ เมื่อพบปัญหาจะ
ได้ทำเรื่องยากเป็นเรื่องง่าย

(3.4) คิดฝึกรักตัวเอง ภูมิใจในตนเอง ยอมรับข้อบกพร่องตัวเอง เพื่อไม่หลง
ทางสู่ความหลงตัวเอง หรือภาวะซึมเศร้า เมื่อจัดการความเครียดจากปัญหาและอารมณ์ตัวเอง
ไม่ได้

(4) คิดเสริมสร้าง

(4.1) คิดอย่างมีหลักการ รู้จักใช้สติปัญญา รอบรู้ด้านสุขภาพจิต (IQ ของ
กรมสุขภาพจิต)

(4.2) คิดอย่างมีจริยธรรม ทำสิ่งต่างๆ ในชีวิตอย่างสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ (MQ ของกรมสุขภาพจิต)

(4.3) คิดอย่างมีจิตสาธารณะ ยึดมั่นในประโยชน์ส่วนรวม (Public Mind Quotient: PQ)

(4.4) คิดอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุขและมีสัมพันธที่ดี (EQ ของกรมสุขภาพจิต)

ส่วนที่ 2 ปัจจัยพึงประสงค์ภาวะวิสัย

(1) การปรับตัว

(1.1) การปรับวิถีชีวิตใหม่ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ ความรู้และทักษะ เพื่อรักษาตัวเองและป้องกันโรคระบาดในปัจจุบันหรือโรคอุบัติใหม่ในอนาคต

(1.2) การบูรณาการศักยภาพของตนเอง เช่น ความมั่นใจ การกล้าแสดงออก ความอ่อนน้อมถ่อมตน การรู้เท่าทันวิถีชีวิตใหม่ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย

(1.3) สร้างทัศนคติที่ดีในเชิงบวกต่อครู ผู้ปกครอง และผู้ใหญ่ในสังคม เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และธำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามของชาติไทย

(1.4) การปรับวิถีชีวิตใหม่ ช่วยเหลือและดูแลตนเอง และมีเจตคติ และค่านิยมผูกพัน 3 สถาบันชาติและประชาธิปไตย พร้อมความมีระเบียบวินัยในชีวิตประจำวัน

(2) การเรียนรู้

(2.1) ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้คุณธรรม และบูรณาการคิด พัฒนาจิตใจ และอารมณ์ให้เหมาะสมตามวัยและบริบทสังคมไทย

(2.2) การประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน ของศักยภาพตนเอง เพื่อบูรณาการจุดเด่นจุดด้อยใน การสร้างทักษะการมีชีวิตรอดและสร้างความก้าวหน้า

(2.3) สร้างแนวทางหรือวิธีการในการใช้ความรู้นำมาสร้างอาชีพของตนเอง ครอบครัว สังคม และร่วมพัฒนาชาติ ทั้งในปัจจุบันและรองรับอนาคต

(2.4) สร้างกรอบการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อการใช้ชีวิตประจำวัน

(3) การรู้เท่าทัน

(3.1) ปลุกฝังตนเองให้มีเจตคติและค่านิยมก่อปรด้วยคุณธรรมและจริยธรรมด้วยค่านิยม 12 ประการ การโตไปไม่โกง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

(3.2) สามารถพัฒนาศักยภาพการใช้ชีวิตอย่างมีสุขด้วยการจัดการปัญหาและอารมณ์จนถึงพฤติกรรมตนเองได้ดีกว่าที่คิดหรือที่เคยเป็นมาหรือเกณฑ์ทั่วไปเพื่อเป็นกลุ่มคนมีพลังสุขภาพจิตอย่างอยู่ดีมีสุขดีเยี่ยม

(3.3) ให้ความสำคัญหรือสร้างความฉลาดทางวัฒนธรรม (Cultural Intelligence:CQ) ให้เข้ากับความหลากหลายของวัฒนธรรมไทยและประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนและภูมิภาค

(3.4) ไม่ยึดติดเทคโนโลยีและสื่อเทคโนโลยี พร้อมเลือกนำมาใช้อย่างเหมาะสมแก่กาลเทศะ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น สังคม และประเทศชาติ ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งและละเมิดสิทธิ์ส่วนบุคคลของผู้อื่น จนถึงก่อผลกระทบแก่สังคมและประเทศชาติ

(4) การเพิ่มความสุข

(4.1) เสริมสร้างการแสวงหาความรู้เพื่อรักษาสุขภาพจิตให้คงอยู่ และภาวะสุขภาพที่ดี จนถึงให้มีสิ่งยึดเหนี่ยวทางใจ

(4.2) เสริมสร้างพลังสุขภาพจิต ภาวะสุขภาพ ป้องกันจิตตก ให้ผ่านวิกฤติโรคระบาดปัจจุบันและในอนาคต

(4.3) เสริมสร้างการยอมรับความคิดที่แตกต่างเพื่อสร้างความผูกพันที่ดีกับคนรอบข้าง เช่น เพื่อน ครอบครัว และญาติพี่น้อง

(4.4) เสริมสร้างฝึกทักษะการแก้ไขปัญหาเชิงความคิด อุดมการณ์ ค่านิยมจากประสบการณ์ สร้างการมีส่วนร่วมสู่การปฏิบัติได้จริง

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องปัจจัยพึงประสงค์การจัดการสาธารณสุขนสร้างสรรค์ทางดัชนีพัฒนา มนุษย์อยู่ดีมีสุขของคนรุ่นอัลฟา กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข มีประเด็นสำคัญอภิปรายเกี่ยวกับปัจจัยพึงประสงค์ 2 ประเด็นดังนี้

1. ปัจจัยพึงประสงค์อัตวิสัย เพื่อพัฒนาคนรุ่นอัลฟาในการสร้างคุณสมบัติเป็นนักคิดสร้างสรรค์ เหตุผลคือ ไม่ให้ซ้ำกับส่วนประเภทการคิดและมิติการคิดที่มักใช้กันเพียงพิจารณาเป็นคำสำคัญ เช่น คิดได้ คิดดี คิดมีเหตุผล เป็นต้น ซึ่งส่วนมากก็ไม่ได้หลุดพ้นไปจากประเพณีปฏิบัติแบบเดิมๆ แล้ว เหมือนเพียงรวบรวมข้อมูลของมิติการคิดหรือประเภทการคิด แต่ไม่ส่งผลถึงตัวผู้คิด ควรพิจารณาในเรื่องขององค์ประกอบการพัฒนาบุคคลเพื่อสร้างคุณสมบัติสร้างสรรค์จะมีความชัดเจนยิ่งขึ้นมากกว่าการมองเพียงมิติการคิด เหมือนเพียงรวบรวมข้อมูลของมิติการคิดหรือประเภทการคิด แต่ไม่ส่งผลถึงตัวผู้คิดเหตุนี้แนวคิดและทฤษฎีซึ่งเกิดการซ้ำกันเสียเป็นส่วนใหญ่ นำมาอธิบายอีกจนเปลี่ยนจากคำว่าซ้ำเป็นซ้ำ ดังที่ อมาบิล (Amabile, 1989) ให้แนวคิดว่า องค์ประกอบการพัฒนาบุคคลให้มีคุณสมบัติที่มีมิติการคิดที่ก่อประโยชน์ ต้องควรให้เป็นนักคิดสร้างสรรค์ คือการแสดงออกทางความสามารถพิจารณาความคิดสร้างสรรค์ ดังนี้ 1) แตกต่างไปจากสิ่งอื่นๆ ที่ได้เคยทำมาก่อนได้เคยพบเห็น หรือเคยได้ยินมาก่อน คือความคิดใหม่ (Novelty) ประยุกต์กับผลการวิจัยนี้ คือ คิดเสริมสร้าง 2) นอกจากมีความแตกต่างแล้วจะต้องเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ว่าสนใจมีความหมายในทางใดก็ทางหนึ่งคือความเหมาะสม (Appropriateness) นำสู่การสร้างประโยชน์ได้ ประยุกต์กับผลการวิจัยนี้ คือ คิดที่มีประโยชน์ และคิดให้เป็น รวมทั้งเป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเองและเป็นผู้ที่กล้าคิดกล้าแสดงออกมุ่งมั่น อดทน ประยุกต์กับผลการวิจัยนี้ คือ คิดเชิงบวกนอกจากนี้

โดยรวมแล้ว นักวิชาการ ผู้รู้ และผู้เชี่ยวชาญระดับต้นตำรับ จนถึงรุ่นหลังก็ยังอยู่ในความเห็นพ้องต้องกันอยู่ใน 2 ปัจจัย ซึ่งเป็นองค์ประกอบใหญ่ คือ ปัจจัยอัตวิสัยขององค์ประกอบทางความคิด (Cognitive) ที่สัมพันธ์กับองค์ประกอบทางจิต อารมณ์ และความรู้สึกที่สัมพันธ์กับปัจจัยภาวะวิสัยของรายละเอียดปลีกย่อยตาม ความสนใจไปตามภาวะวิสัย คือ บริบทของสิ่งแวดล้อมในการทำธุรกิจหรือมิติสังคม จึงเห็นได้ว่า เมื่อประยุกต์กับผลการวิจัยเรื่องนี้ก็คือ ปัจจัยอัตวิสัยและภาวะวิสัยนั่นเอง ดังนั้น เพื่อให้เหตุผลข้างต้นเป็นเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมแนวคิดและผลงานวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบหรือปัจจัยการพัฒนาบุคคลให้มีคุณสมบัติเป็นนักคิดสร้างสรรค์ของนักวิชาการสาขาต่างๆ และผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศซึ่งเป็นที่ยอมรับฐานะมาตรฐานระดับโลก

2. ปัจจัยพึงประสงค์ภาวะวิสัย จากข้อสรุปเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความคิดสร้างสรรค์และปัจจัยอัตวิสัยองค์ประกอบการพัฒนาบุคคลให้มีคุณสมบัติเป็นนักคิดสร้างสรรค์ดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของความคิดสร้างสรรค์ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อเชื่อมโยงนำไปพิจารณากับการพัฒนาคุณสมบัติคนรุ่นอัลฟาได้ต่อไป ดังนี้

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการทางสมองของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะของความสามารถในการคิดได้อย่างหลากหลาย หลายทิศทาง หลายแง่มุม มีความสามารถในการเชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งต่างๆ อย่างมีจินตนาการ มีการแสดงออกทางด้านบุคลิกภาพ อันจะนำไปสู่การคิดแก้ปัญหาที่แปลกใหม่หรือประดิษฐ์คิดค้นสิ่งแปลกใหม่ ซึ่งประกอบด้วย 2 มิติ คือ

1) มิติด้านการคิด ประกอบด้วย

1.1) มีความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) เป็นความสามารถของบุคคลในการคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว และมีคำตอบปริมาณมากในเวลาจำกัด

1.2) มีความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) เป็นความสามารถของบุคคลในการค้นหาคำตอบได้หลายประเภท หลายทิศทาง

1.3) มีความคิดริเริ่ม (Originality) เป็นความสามารถในการคิดในสิ่งที่แปลกใหม่ แตกต่างจากความคิดที่มีอยู่เดิม

1.4) มีความคิดละเอียดลออ (Elaborative Thinking) หมายถึงความสามารถของการคิดถึงรายละเอียดเพื่อตกแต่งหรือขยายความคิดหลักให้ได้ความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2) มิติด้านบุคลิกภาพ ประกอบด้วย

2.1) มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self Confidence) เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมั่นใจในการคิด การตัดสินใจที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

2.2) ความสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งแสดงออกด้วยการกล้าในการคิด กล้าแสดงออก

2.3) มีความมั่นใจในการคิดด้วยเหตุผลเชิงประจักษ์ของตัวเองที่ผ่านการทดสอบสมมติฐานแล้ว

2.4) ไม่หวั่นไหวไปกับคำวิจารณ์ที่ผู้อื่นมองต่างมุม

2.5) มีความรอบคอบ ละเอียดลออในความคิดสร้างสรรค์ ชอบทำสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ กล้าเสี่ยง ชอบแสดงตัว มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ ชอบบิฮิสระ และชอบช่วยเหลือหมู่คณะ

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจะนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณสมบัติคนรุ่นอัลฟาให้เป็นคน 4.0 Mental Health 4.0 โดยพิจารณาเชื่อมโยงของการคิดสร้างสรรค์นี้ถือได้ว่าเสมือนเป็นปัจจัยเชื่อมต่อบ่งชี้ภาวะวิสัยที่จะกล่าวในหัวข้อต่อไปทางความคิดทางอัตวิสัยที่จะพัฒนาคนรุ่นอัลฟาเพื่อนำไปประยุกต์การคิดเชิงสร้างสรรค์ในการปรับตัวเข้ากับภาวะวิสัยของสังคม 5.0 เพื่อบรรลุความยั่งยืนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เติบโต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยพึงประสงค์การจัดการสาธารณสุขสร้างสรรค์ทางดัชนีพัฒนามนุษย์อยู่ดีมีสุขของคนรุ่นอัลฟา กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข เพื่อพัฒนาให้คนรุ่นอัลฟา กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข เป็นคนไทย 4.0 Mental Health 4.0 มีสองปัจจัยของดัชนีพัฒนามนุษย์อยู่ดีมีสุข คือ ปัจจัยพึงประสงค์อัตวิสัย และปัจจัยพึงประสงค์ภาวะวิสัย โดยเฉพาะต้องการให้คนรุ่นอัลฟาพัฒนาเป็นนักคิดสร้างสรรค์ด้วยการมีคุณสมบัตินักคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นจากการใช้อัตวิสัยทางการคิดที่พบ คือ 1) คิดให้เป็น 2) คิดให้มีประโยชน์ 3) คิดเชิงบวก และ 4) คิดเสริมสร้าง นำมาพัฒนาต่อยอดและประยุกต์สร้างความสำเร็จให้กับการดำเนินชีวิตเป็นการคิดเชิงกลยุทธ์สู่ดัชนีมวลรวมความสุขประชาชาติ (Gross National Happiness: GNH) ในการวัดสถานะความอยู่ดีมีสุขจาก 9 องค์ประกอบ ซึ่งองค์การสหประชาชาติเองก็พัฒนาดัชนีพัฒนามนุษย์ในการจัดค่าความอยู่ดีมีสุขของคนในสังคม จากที่ประสบความสำเร็จในประเทศภูฏาน ปี ค.ศ. 2010 สมเด็จพระราชาธิบดี จิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก ใช้ความเชื่อทางพุทธศาสนา จิตวิญญาณ และมีมติทางสังคมมาสร้างดัชนีความสุขประชาชาติดังกล่าวจนมีการเผยแพร่ 9 องค์ประกอบ (Alkire, Ura, Zangmo & Wangdi, 2012; Vanakornkul, 2019) คือ 1) ดัชนีการมีคุณภาพชีวิตที่ดีทางจิต ก็คือ สุขภาพจิตนั่นเอง 2) ดัชนีการมีสุขภาพที่ดี 3) ดัชนีการใช้เวลา 4) ดัชนีการศึกษา 5) ดัชนีวัฒนธรรม 6) ดัชนีมาตรฐานการครองชีพ 7) ดัชนีความหลากหลายของระบบนิเวศและความยืดหยุ่น 8) ดัชนีพลังชุมชน และ 9) ดัชนีการบริหารจัดการที่ดีหรือธรรมาภิบาลภาครัฐนั่นเอง ซึ่งสามารถนำ 2 ปัจจัยจากผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ต่อยอดจัดหมวดหมู่เพื่อการศึกษาได้จะทำให้ได้แนวคิดใหม่หรือนวัตกรรมดัชนีขึ้นมาเพิ่มเติมที่สามารถเป็นไปได้

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2561). รายงานการพัฒนาเด็กและเยาวชน ประจำปี พ.ศ. 2560. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. ก-ค.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2561). แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2561-2565) ของกรมสุขภาพจิต ในวาระแรก ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565).
- กองยุทธศาสตร์และแผนงาน. (2562). แผนพัฒนาสุขภาพจิตแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2561-2580). นนทบุรี: กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. เรียกใช้เมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2562 จาก <http://www.omhc.dmh.go.th>.
- คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา) (พิมพ์ครั้งที่ 1). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอนที่ 82 ก 13 ตุลาคม.
- ชาญวิทย์ พรนภดล. (2558). ทำความรู้จักเด็กยุค Generation Alpha. Healthy Gamer. เรียกใช้เมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2558 จาก dwww1.si.mahidol.ac.th/Healtygamer/information/article/85385
- ชนิดา รักษ์พลเมือง. (2535). การวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย เทคนิคการวิเคราะห์นโยบาย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนันภรณ์ อารีกุล. (2562). การศึกษาทางเลือก: รูปแบบการเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับเจนเอเรชั่นแอลฟา. วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 8(3), 270-283.
- ชมภูษ หุ่นาค. (2560). การจัดการภาครัฐแนวใหม่: การเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างผลิตภาพสูงสุด.วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 7(3), น. 125-139.
- ชวนะ ภวานันท์. (2555). การจัดการมหาชนสร้างสรรค์สู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ : ทักษะการคิดใหม่เพื่อการศึกษายุคประเทศไทยสร้างสรรค์. วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, 2(2), 1-20.
- เอียร์ชัย เอี่ยมวรเมธ. (2549). พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย ศัพท์ใหม่ 22,000 คำ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์รวมสาส์น.
- นรรค์ ฝันเชียร. (2563). Gen Alpha กับคาแรคเตอร์ที่ครูผู้สอนต้องรู้ ตอน 1. TruePlookpanya. เรียกใช้เมื่อ 15 กันยายน 2563 จาก <https://www.trueplookpanya.com/blog/content/84416/-teaartedu-teaart-teamet->
- ภูเบศร์ สมุทรจักร, กมลชนก ขำสุวรรณ และกัญญาพัชร สุทธิเกษม. (2563). โลกที่ 3 ของ ซีแอลฟา(พิมพ์ครั้งที่ 1). นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).

- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2554). เทคนิควิจัยทางสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อนุก เหล่าธรรมทัศน์. (2543). วิสัยทัศน์การปกครองท้องถิ่นและแผนการกระจายอำนาจ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ดีแอลเอส.
- ABC NEWS Radio. (2020). What to know about Gen Alpha, the generation born 2010 to today. New York: ABC Audio.
- Alkire, S., Ura, K., Zangmo, T. & Wangdi, K. (2012). A Short Guide to Gross National Happiness Index. Thimphu: Centre for Bhutan Studies.
- Easton, D. (1965). System Analysis of Political Life. New York: John Wiley.
- Haq, M. ul. (1999). Reflection on Human Development. Delhi: Oxford University Press.
- Inhorn, M. C. & Smith-Hefner, N. J. (2020). Waithood Gender, Education, and Global Delays in Marriage and Childbearing. New York: Berghahn Books.
- Ivey, A. E. & Ivey, M. B. (2008). Essentials of Intentional Interviewing: Counselling in a Multicultural World. Boston: Thomson Brooks/Cole.
- Lüchters, G. & Menkhoff, L. (2000). Chaotic Signals from HDI Measurement. Applied Economics Letters, Taylor & Francis Journals, 7(4), pp.267-270.
- McCrindle, M. & Fell, A. (2020). Getting to Know Generation Alpha: Understanding Our Children and Helping Them Thrive. McCrindle Research. Norwest NSW: McCrindle Research Pty Ltd.
- McMillan, T. T. (1971). The Delphi Technique. Paper Presented at The Annual Meeting of The California Junior. College Association Commission on Research and Development (3 May 1971), Monterrey, California.
- Nagy, Á. & Kölcsey, A. (2017). Generation Alpha: Marketing or Science?. Acta Technologica Dubnicae. 7(1), pp. 107-115. DOI:10.1515/atd-2017-0007.
- Sen, A. (2000). A Decade of Human Development. Journal of Human Development, 1(1), 17-23. DOI: 10.1080/14649880050008746.
- Streeten, P., Burki, S. J., Ul-Haq, M., Hicks, N. & Stewart, F. (1981). First Things First: Meeting Basic Human Needs in the Developing Countries. New York: A World Bank Publication, Published for the World Bank, Oxford University Press.

Vanakornkul, K. (2019). The Indicators of Human Well Being. University of the Thai Chamber of Commerce Journal Humanities and Social Sciences, 37(3), 162.